

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Aluekehitysvaliokunta

2010/2160(INI)

11.2.2011

MIETINTÖLUONNOS

EAKR:n ja muiden rakennerahastojen tilanteesta ja tulevasta synergiasta
tehokkuuden lisäämiseksi
(2010/2160(INI))

Aluekehitysvaliokunta

Esittelijä: Georgios Stavrakakis

PR_INI

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT.....	10

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EAKR:n ja muiden rakennerahastojen tilanteesta ja tulevasta synergiasta tehokkuuden lisäämiseksi (2010/2160(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklan ensimmäisen kohdan ja 175 artiklan ensimmäisen kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä 11. heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006¹ ja erityisesti sen 9 artiklan 4 kohdan,
- ottaa huomioon yhteisön koheesipolitiikan strategisista suuntaviivoista 6. lokakuuta 2006 tehdyn neuvoston päätöksen 2006/702/EY²,
- ottaa huomioon 21. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman hallintotavasta ja kumppanuudesta kansallisella, alueellisella ja hankekohtaisella tasolla aluepolitiikan alalla³,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2009 antamansa päätöslauselman "Koheesipolitiikka: investointeja reaalityönteeseen"⁴,
- ottaa huomioon 24. maaliskuuta 2009 antamansa päätöslauselman koheesipolitiikan täydentävyydestä ja sen yhteensovittamisesta maaseudun kehitystoimien kanssa⁵,
- ottaa huomioon 24. maaliskuuta 2009 antamansa päätöslauselman alueellista koheesiota koskevasta vihreästä kirjasta ja koheesipolitiikan tulevaa uudistusta koskevan keskustelun tilasta⁶,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman Euroopan aluekehitysrahastosta annetussa asetuksessa (EY) N:o 1080/2006 tutkimukseen ja innovointiin osoitettujen varojen sekä seitsemännen tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen puiteohjelman välisen synergian aikaansaamisesta kaupungeissa, alueilla, jäsenvaltioissa ja unionissa⁷,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman koheesipolitiikan osuudesta Lissabonin ja EU 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamisessa⁸,

---

¹ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 25.

² EUVL L 291, 21.10.2006, s. 11.

³ EUVL C 15 E, 21.1.2010, s. 10.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2009)0124.

⁵ EUVL C 117 E, 6.5.2010, s. 46.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2009)0163.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0189.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0191.

- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman kuluttajille ja kansalaisille tarkoitettujen yhtenäismarkkinoiden toteuttamisesta¹,
  - ottaa huomioon 7. lokakuuta 2010 antamansa päätöslauselman EU:n koheesio- ja aluepolitiikasta vuoden 2013 jälkeen²,
  - ottaa huomioon 12. joulukuuta 2010 antamansa päätöslauselman "Hyvä hallintotapa EU:n aluepolitiikan kannalta: Euroopan komission tuki- ja valvontamenettelyt"³,
  - ottaa huomioon 21. joulukuuta 2009 päivätyn komission 20. vuosikertomuksen rakennerahastojen täytäntöönpanosta (2008) (KOM(2009)0617/2),
  - ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2010 päivätyn komission tiedonannon "Eurooppa 2020: Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" (KOM(2010)2020),
  - ottaa huomioon 31. maaliskuuta 2010 päivätyn komission tiedonannon "Koheesiopolitiikkaan liittyvä strategiaraportti 2010 vuosien 2007–2013 ohjelmien toteuttamisesta" (KOM(2010)0110),
  - ottaa huomioon 6. lokakuuta 2010 päivätyn komission tiedonannon "Aluepolitiikan panos Eurooppa 2020 -strategian mukaisessa älykkäässä kasvussa" (KOM (2010)0553),
  - ottaa huomioon 19. lokakuuta 2010 päivätyn komission tiedonannon "EU:n talousarvion kokonaistarkastelu" (KOM(2010)0700),
  - ottaa huomioon komission marraskuussa 2010 esittämän taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevän viidennen kertomuksen: koheesiopolitiikan tulevaisuus (viides koheesioraportti),
  - ottaa huomioon 9. marraskuuta 2010 päivätyn komission tiedonannon "Taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevän viidennen kertomuksen päätelmät: koheesiopolitiikan tulevaisuus" (KOM(2010)0642),
  - ottaa huomioon aluepolitiikasta, meri- ja kalastusasioista, työllisyydestä, sosiaaliasioista ja osallisuudesta sekä maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavien komission jäsenten komission puheenjohtajalle osoittaman kirjeen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
  - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön sekä budjettivaliokunnan ja työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnot (A7-0000/2011),
- A. ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklan, jossa määrätään, että edistääkseen koko unionin sopusointuista kehitystä unioni kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi,

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0186.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0356.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0468.

- B. ottaa huomioon, että neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 johdanto-osan 40 kappaleen mukaan ohjelmatyössä olisi varmistettava, että rahastot sovitetaan yhteen keskenään ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden sekä EIP:n ja Euroopan investointirahaston (EIR) kanssa, ja että tähän yhteensovittamiseen olisi sisällyttävä myös monimutkaisten rahoitussuunnitelmien laatiminen sekä yksityisen ja julkisen sektorin väliset kumppanuudet,
- C. ottaa huomioon, että komissio on Eurooppa 2020 -strategia-asiakirjassaan sitoutunut hyödyntämään EU:n rahoitusvälineitä – kuten maaseudun kehittämiseen tarkoitettuja välineitä, rakennerahastoja, T&K-ohjelmia, Euroopan laajuisia verkkoja, kilpailua ja innovointia tukevaa puiteohjelmaa sekä EIP:tä – osana johdonmukaista rahoitusstrategiaa, jossa saatetaan yhteen EU:n ja jäsenvaltioiden julkista ja yksityistä rahoitusta "Resurssitehokas Eurooppa" -lippulaivahankkeen yhteydessä, mikä ilmentää politiikkojen ja välineiden johdonmukaistamista,
- D. ottaa huomioon, että viidennessä koheesioraportissa selvästi katsotaan, että alueellista kehittämistä voidaan jatkaa vain, jos julkisia politiikkoja koordinoidaan tiiviisti kaikilla tasoilla,
- E. ottaa huomioon, että neuvoston 14. kesäkuuta 2010 antamissa päätelmissä koheesio politiikan ohjelmien toteuttamista koskevasta komission vuoden 2010 strategiaraportista korostetaan, että "tarvittaessa on parannettava edelleen koordinoitua koheesio politiikan ja muiden EU:n ja kansallisten politiikkojen välillä, jotta voidaan lisätä tehokkuutta toteuttamalla yhteisiä tavoitteita koordinoitummin"; toteaa lisäksi neuvoston korostaneen "yhtenäisen strategisen lähestymistavan sekä Euroopan aluekehitysrahaston, koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston yleisten täytäntöönpanosäännösten tuottamaa todellista lisäarvoa koheesio politiikan yleisissä puitteissa",
- F. ottaa huomioon, että aluepolitiikasta, meri- ja kalastusasioista, työllisyydestä, sosiaaliasioista ja osallisuudesta sekä maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavat komission jäsenet totesivat puheenjohtaja Barrosolle osoittamassaan kirjeessä, että EU:n eri politiikkojen integrointia on vahvistettava, jotta unionin tavoitteena oleva kestävä ja osallistava taloudellinen kehitys voidaan saavuttaa; toteaa heidän myös ehdottaneen, että EAKR:lle, ESR:lle, koheesiorahastolle, maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle ja Euroopan kalatalousrahastolle olisi laadittava yhteinen EU:n tason strategiakehitys vuoden 2013 jälkeiselle ajalle,
- G. ottaa huomioon, että vuosien 2007–2013 ohjelmakauden rakennepoliittinen uudistus johti siihen, että maaseudun kehittämisen maatalousrahasto erotettiin rakennerahastojen yleisistä puitteista,
- H. ottaa huomioon, että menoja voidaan järjestyttää ainoastaan, jos EU:n ja kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason politiikat ovat entistä tehokkaampia ja vaikuttavampia; katsoo, että tiiviimpi koordinoitua ja täydentävyys ovat välttämättömiä edellytyksiä koheesio politiikan nykyaikaistamiselle jatkossa,
- I. katsoo, että jos politiikkojen tukena ei ole toimintakehystä, tosiasiallisten synergioiden saavuttaminen perustuu suurelta osin edunsaajien kykyyn organisoitua ja laatia strategioita EU:n eri välineistä myönnettävien tukien yhdistämiseksi,

- J. katsoo, että paikalliseen kehittämiseen perustuva lähestymistapa voi merkittävästi parantaa koheesiopolitiikan vaikuttavuutta ja tehokkuutta, kun taas kaupunkialueita koskevien seikkojen ja kaupunkien aseman yksipuolinen korostaminen koheesiopolitiikan yhteydessä voisi johtaa siihen, ettei kaupunki- ja maaseutualueita kehitetä tasapainoisesti,
- K. katsoo, että on akuutti tarve ja paine vakauttaa julkisia talousarvioita, mikä edellyttää lisää innovatiivisia toimia, joiden avulla käytettävissä olevilla varoilla saadaan aikaan enemmän; katsoo, että koordinoimalla politiikkoja ja välineitä tehokkaasti kyetään säästämään aikaa ja voimavaroja ja parantamaan vaikuttavuutta ja tehokkuutta,
- L. katsoo, että koordinointiin ja synergioihin on pyrittävä niin horisontaalisesti (eri politiikkojen välinen johdonmukaisuus) kuin vertikaalisestikin (eri hallintotasojen välinen yhteistyö ja koordinointi),
- M. katsoo, että hajanainen lähestymistapa voi johtaa toimintapolitiikan puutteisiin, päällekkäisiin tai jopa vastakkaisiin politiikkoihin, ristiriitaisiin julkisiin toimenpiteisiin ja voimavarojen päällekkäisyyteen, mikä heikentää julkisten toimien alueellista tehokkuutta ja kansallista vaikutusta; katsoo, että yhdenmukainen lähestymistapa ei ilmeisesti ole riittävästi painotettu komission uusimmissa toimintalinjoja koskevissa asiakirjoissa,
- N. toteaa, että yhdenmukaisempi, johdonmukaisempi, tehokas ja vaikuttava koheesiopolitiikka edellyttää entistä suurempaa panostusta siihen, että EU:n politiikat mukautetaan vastaamaan unionin eri alueiden erityistarpeita ja -vahvuuksia,
- O. ottaa huomioon, että strategisissa suuntaviivoissa vaaditaan – rahoituksen saamisen helpottamista koskevan yleisen tavoitteen yhteydessä – rahastojen keskinäisen koordinoinnin parantamista,
- P. ottaa huomioon, että strategisissa suuntaviivoissa nimenomaisesti kehoitetaan edistämään synergioita rakennepolitiikkojen, työllisyyspolitiikan ja maaseudun kehittämissä politiikan kesken, ja korostetaan, että jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että EAKR:n, koheesiorahaston, ESR:n, Euroopan kalatalousrahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tietyllä alueella ja tietyllä toiminta-alueella rahoittamissa toimissa pyritään synergiaan ja johdonmukaisuuteen; katsoo, että strategisten suuntaviivojen mukaan eri rahastoista tuettavien toimien rajalinjoja ja koordinoitumekanismeja koskevat keskeiset ohjaavat periaatteet olisi esitettävä kansallisissa strategisissa viitekehyksissä / kansallisissa strategiasuunnitelmissa,
- Q. ottaa huomioon, että asianomaisessa väliarvioinnissa todetaan talousarvioiden joustonvaran olevan vähäinen ja uudelleenpriorisoinnin olevan vaikeaa jopa ohjelmien sisällä, vaikka ohjelmien väliset epäjohdonmukaisuudet ja raskas hallinnollinen taakka vähentävät tehokkuutta,
- R. katsoo, että nykyisessä kriisin jälkeisessä tilanteessa on entistäkin tärkeämpää ymmärtää jäsenvaltioiden talouden prosesseja, ja sitä, millaisia tuloksia EU:n varoin saadaan aikaan,
- S. pitää erittäin tärkeänä, että huolehditaan EU:n tuen näkyvyydestä ja "eurooppalaisesta lisäarvosta",

1. pitää tarpeellisena, että ehdotetaan yhtä strategiakehystä, jolla varmistetaan yhteinen lähestymistapa ja jotta saadaan aikaan synergiahyötyjä kaikkien niiden toimien kesken, joilla kentällä pyritään edistämään koheesiopolitiikan tavoitteita, jotka on määritelty perussopimuksissa ja joihin myönnetään rahoitusta EAKR:stä, koheesiorahastosta, ESR:stä, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja Euroopan kalatalousrahastosta;
2. pitää tervetulleena talousarvion kokonaistarkastelun yhteydessä esitettyä ehdotusta, jonka mukaan komissio voisi hyväksyä yhteisen strategiakehyksen, jonka avulla voitaisiin lisätä EU:n politiikkojen yhdentymistä Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseksi; huomauttaa kuitenkin, että edellä mainituista viidestä, yhteistä strategiakehystä soveltavasta rahastosta rahoitettujen toimien välisten synergioiden lisääminen on tärkeää sekä Eurooppa 2020 -tavoitteiden että etenkin perussopimuksessa asetettujen koheesiopolitiikan tavoitteiden kannalta;
3. suhtautuu myönteisesti viidenteen koheesioraporttiin, jossa tosin ensisijaisesti keskitytään siihen, kuinka eri alueet ja koheesiopolitiikka voivat edistää Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita, mutta jossa myös esitetään joukko päätelmiä, jotka osoittavat, että on ratkaisevan tärkeää saavuttaa synergioita rakennerahastojen kesken, koheesiorahasto mukaan lukien;
4. uskoo, että koheesiopolitiikan menoja täytyy järkeistää siten, että rahoitusvälineiden ja -kanavien hajanaisuus vähenee, ja suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen parantaa priorisointia ja keskittää EU:n ja jäsenvaltioiden varat aihekohtaisesti tiettyihin ensisijaisiin tavoitteisiin niin, että varoja koordinoidaan entistä paremmin ja koheesiopolitiikan strateginen luonne vahvistuu; korostaa kuitenkin, että jäsenvaltiot, alueelliset ja paikalliset viranomaiset tarvitsevat riittävää joustavuutta, joka antaa niille mahdollisuuden mukauttaa ensisijaiset tavoitteet vastaamaan niiden erityisiä kehitystarpeita;
5. korostaa, että monilla koheesiopolitiikan yhteydessä esitetyillä talouden kehittämistä koskevilla aloitteilla luodaan tilaisuuksia, joihin olisi suotavaa tarttua, mutta että aloitteiden onnistuminen riippuu tosiasiansa siitä, että inhimilliset ja fyysiset tekijät on otettu huomioon (esimerkiksi infrastruktuurien parantaminen ei automaattisesti lisää kasvua, jos samalla ei ole panostettu koulutukseen, yritystoimintaan ja innovaatioihin); uskoo tämän vuoksi, että lisäämällä EAKR:n, ESR:n ja koheesiorahaston välistä synergiaa voidaan saada aikaan mahdollisimman paljon kehitystä;
6. katsoo, että Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta tuetut maaseudun kehittämistoimet ja Euroopan kalatalousrahastosta tuetut kestävästä kehitystä koskevat toimet kalatalouden alalla olisi sisällytettävä samaan toimintakehykseen kuin muiden rakennerahastojen, kuten EAKR:n, koheesiorahaston ja ESR:n, toimet; pyytää siis komissiota arvioimaan, miltä osin voitaisiin varmistaa alueellisen koheesiotavoitteen mukainen sisällyttävä lähestymistapa maaseutu- ja kalastusyhteisöiden kehittämiseen, jos kyseisten kahden rahaston paikalliset kehittämistoimet siirrettäisiin saman koheesio-käsitteen yhteyteen tai vähintäänkin pyrittäisiin selkeämpiin synergioihin rahastojen kesken; uskoo, että tällaista lähestymistapaa sovellettaessa huomioitaisiin ne keskeiset politiikat, joilla on alueellisia vaikutuksia, ja annettaisiin niille tahoille, jotka ovat

aktiivisesti mukana alueellisissa tai paikallisissa kehittämisprosesseissa, mahdollisuus toteuttaa tosiasiallisesti paikkaan perustuvaa politiikkaa, jolla voidaan vastata hyvin maaseutualueiden ja kalataloutta harjoittavien alueiden sekä pienten saarten tarpeisiin;

7. korostaa, että koordinoitua olisi syytä lisätä entisestään sekä varsinaisten koheesipolitiikan välineiden (EAKR, ESR ja koheesiorahasto) kesken että niistä rahoitettujen toimien ja Euroopan laajuisista verkoista, seitsemännestä puiteohjelmasta ja kilpailua ja innovointia tukevaa puiteohjelmaa tukevia saavien toimien välillä;
8. katsoo, että EU:n politiikkojen olisi vahvistettava toisiaan ja että ne olisi sovittava yhteen, koska siten EU:n talousarviovaroilla varmasti saavutetaan parhaat mahdolliset tulokset;
9. korostaa kuitenkin, että monien jäsenvaltioiden on vaikea koordinoida eri tukia, ja ne ovat ilmeisesti ilmaisseet huolensa rahastojen välisen synergian riittämättömyydestä ja joissakin tapauksissa jopa rahastojen toimien päällekkäisyydestä; painottaa tältä osin, että rahastojen hallinnointisäännöt ovat monimutkaiset, mikä edellyttää erinomaisia institutionaalisia valmiuksia, jotta esteet voidaan voittaa ja rahastojen toimintaa voidaan koordinoida onnistuneesti;
10. katsoo, että EAKR:stä, ESR:stä, koheesiorahastosta, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja Euroopan kalatalousrahastosta rahoitettavien hankkeiden hallinnointia, tukikelpoisuutta, tarkastuksia ja raportointia koskevat yhteiset säännöt lujittaisivat ja helpottaisivat (etenkin maaseudun ja kalataloutta harjoittavien alueiden elinkeinoelämän monipuolistamiseen liittyvien tukitoimien kohdalla) merkittävästi koheesipolitiikan ohjelmien tehokkaampaa toteuttamista ja edistäisivät ratkaisevalla tavalla yksinkertaistamistavoitetta; katsoo lisäksi, että yhteiset säännöt tekisivät varojen käytöstä edunsaajien kannalta ja varojen hallinnoinnista kansallisten viranomaisten kannalta selkeämpää, mikä vähentäisi virheiden riskiä, mutta antaisi kuitenkin tarvittaessa mahdollisuuden eriyttämiseen eri politiikkojen, välineiden ja edunsaajien erityispiirteiden perusteella sekä helpottaisi pienten sidosryhmien osallistumista koheesipolitiikan ohjelmiin ja käytävissä olevan rahoituksen käyttöä;
11. korostaa tämän vuoksi, että on tarpeen edelleen noudattaa ja vahvistaa mallia, jossa on yksi yleisasetus (hallintoa, tukikelpoisuutta, tarkastuksia, valvontaa ja raportointia koskevat säännöt) ja lyhyitä rahastokohtaisia asetuksia, joissa kuvastuvat kunkin rahaston toiminnan erityistavoitteet; painottaa lisäksi, että koordinoinnin on tapahduttava kaikilla politiikanteon tasoilla aina strategisesta suunnittelusta toteutuksen ja maksujen kautta päättämiseen, tarkastukseen, valvontaan ja arviointiin saakka;
12. korostaa samalla, että on tärkeää kehittää hallinnointivalmiuksia jäsenvaltioissa alueellisella ja paikallisella tasolla sekä sidosryhmien keskuudessa, jotta rakennerahastojen ja muiden rahastojen välisen tehokkaan koordinoinnin esteet voidaan voittaa ja edistää politiikan tehokasta suunnittelua ja toteuttamista; korostaa, että komission rooli tässä yhteydessä on erittäin tärkeä;
13. pyytää komissiota selvittämään, millä keinoin synergioita voidaan parhaiten käytännössä lisätä; ehdottaa tässä yhteydessä, että harkitaan, voitaisiinko jäsenvaltioille antaa mahdollisuus valita kutakin aluetta varten yksi toimenpideohjelma, joka kattaa useita

rahastoja (EAKR, ESR, koheesiorahasto, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja Euroopan kalatalousrahasto) ja josta vastaisi yksi hallintoviranomainen;

14. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksia ristiinrahoitusta koskevien säännösten tarkistamisesta ja madaltamaan säännösten soveltamista haittaavia esteitä soveltamista ja vaikutuksia koskevien luotettavien ja kattavien tietojen pohjalta, jotta säännöksiä voitaisiin yksinkertaistaa mahdollisimman suuressa määrin ja saavuttaa niiden soveltamisessa mahdollisimman suuri oikeusvarmuus nykytilanteeseen verrattuna;
15. kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita ulottamaan koheesipolitiikan hallintomekanismit (ohjelmatyö, rahoitus ja toteuttaminen kansallisten, alueellisten ja paikallisten kumppaneiden kesken) koskemaan niitä rahastoja, joita suunniteltu yhteinen strategiakehys koskisi, jotta julkisten varojen käyttö olisi vaikuttavampaa ja tehokkaampaa;
16. pyytää komissiota sisällyttämään uuteen yhteiseen strategiakehykseen ja asetusehdotuksiin säännöksiä, joiden ansiosta alueelliset ja paikalliset kumppanit (kaupungit, kunnat, toiminnalliset alueet, paikallisviranomaisten ryhmittymät) voivat kukin omalla alueellaan koota eri EU-lähteistä peräisin olevat varat johdonmukaiseksi ja yhdenmetyksi toimintakehykseksi;
17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioille.

PERUSTELUT

Koordinoinnin ja synergiaetujen lisäämisen aika ja paikka

Esittelijä uskoo, että lisääntyneet pyrkimykset parantaa EU:n rahastojen ja ohjelmien koordinointia johtuvat kriisin jälkeisestä ajasta, jossa Eurooppa juuri nyt on. On selvää, että julkisten talousarvioiden vakauttamisen tarve pakottaa meidät tulevina vuosina olemaan innovatiivisempia ja saamaan enemmän aikaan sillä rahoituksella, joka on käytettävissä¹. Siihen on nyt tilaisuus, kuten moni on huomannut.

Parlamentti on jatkuvasti ja useissa päätöslauselmissa korostanut, että on olemassa "tarve saada aikaan synergiaetuja ja yhtenäinen lähestymistapa eri alakohtaisten politiikkojen välille, jotta käytännön kasvu- ja kehitystulokset olisivat mahdollisimman hyviä" ja että "tulisi sitoutua yhteen joustavaan EU:n politiikkaan"². Jos rahastojen yhteistä toimintaa keskitetään alueellisella ja/tai paikallisella tasolla, rahastojen tuoma lisäarvo vahvistuu ja sidosryhmät voivat kohdistaa tietyt toimet täsmällisemmin todellisten taloudellisten ja sosiaalisten tarpeiden mukaan ja näin ollen myös kunkin alueen työllisyystilannetta vastaavasti (paikallinen kehittämisstrategia, paikkaan perustuvat kehittämissuunnitelmat jne.).

Rahastojen koordinoinnin tähänastiset tulokset

ESR:n osalta kokemus osoittaa selvästi, että taloudellisen toiminnan (innovointi, tutkimus, pk-yritykset jne.) EAKR:stä saama rahoitus voi olla vaikuttavampaa, jos se on hyvin koordinoitua ja integroitu kyseisen rahaston toteuttamiin toimiin. Näin on erityisesti siksi, että useimpien ohjelmien ja toimien onnistuminen riippuu paljon siitä, ovatko eri tekijät, muun muassa äärimmäisen tärkeä inhimillinen kehitys, onnistuttu yhdistämään. Kummankin rakennerahaston eurooppalaisen lisäarvon vahvistuminen liittyy taloudellisen ja sosiaalisen intervention välisessä synergiassa saavutettuun edistykseen.

Vuosien 2007–2013 ohjelmakauden rakennepoliittinen uudistus johti siihen, että maaseudun kehittämisen maatalousrahasto erotettiin rakennerahastojen yleisistä puitteista. Korostettiin, että ero ei saisi johtaa tavoitteiden päällekkäisyyksiin eikä poisjättämiseen, ja kehitysmahdollisuudet olisi turvattava niin maaseutu- kuin kaupunkialueilla. Kentältä saadut tiedot todistavat kuitenkin toista. Jotta maaseudun kehittämisspolitiikka olisi vaikuttavaa, vaaditaan tiivistä koordinointia Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston puitteissa toteutettavien toimien ja aluepolitiikan välineiden kanssa. Tässä yhteydessä voidaan todeta, että Euroopan parlamentti on jatkuvasti korostanut tarvetta seurata tiiviisti maaseudun kehittämisspolitiikan erottamista koheesiopolitiikasta, jotta voitaisiin arvioida, miten tämä tosiasiallisesti vaikuttaa maaseutualueiden kehittymiseen. Olisi arvioitava tarkasti, miten maaseudun kehittämisen maatalousrahaston erottaminen koheesiopolitiikan alasta on vaikuttanut.

Vaatus, että rahastojen käytön olisi oltava joustavampaa ja että luotaisiin hallintokulttuuri, joka edistää monialaista lähestymistapaa ja rahastojen käytön yksinkertaistamista, ei ole uusi. Euroopan parlamentti on keskustellut rakennerahastojen, tutkimusta, teknologista kehittämistä

---

² Euroopan parlamentin päätöslauselma 24. maaliskuuta 2009 (TA(2009)0163).

ja esittelyä koskevan seitsemännen puiteohjelman sekä kilpailua ja innovointia tukevan puiteohjelman välisistä synergioista ja korostanut, etteivät valmiudet saisi keskittyä liiaksi taloudellisiin klustereihin ja EU:n parhaille alueille. Se pitää valitettavana, ettei rahoituksesta saatavia synergiaetuja vielä tunneta hyvin.

Synergiaetuja edistettävä, mutta miten?

Koordinoinnin vaatimat keskeiset rakenteet ovat jo olemassa, mutta niitä voidaan vahvistaa synergiaetujen parantamiseksi. EU:n koheesio politiikan välineitä (EAKR, ESR ja koheesiorahasto) hallinnoidaan sellaisen yhteisen toimintakehyksen avulla, joka ulottuu strategisista suuntaviivoista maksuihin ja raportointiin. Tämä ei kuitenkaan riitä. Koordinointia voidaan vahvistaa koheesio politiikan välineiden välillä ja niiden ulkopuolella.

Integroitu suunnittelu- ja toteutusjärjestelmä voi käsittää kaikki politiikan alat, esimerkiksi kansallisen kehittämissuunnitelman yhteydessä, tai siihen voidaan sisällyttää useita politiikan aloja tiettyjen vaikeiden ongelmien ratkaisemista varten (Eurooppa 2020 -strategia). Integroidun suunnittelun hyvä puoli on ymmärrys siitä, että vaikeita ongelmia ei voida ratkaista, jos niitä lähestytään vain yhdeltä kannalta – työttömyys ei lopu pelkästään työttömiä kouluttamalla, vaan on myös toteutettava työpaikkoja luovaa politiikkaa, esimerkiksi tuettava pk-yrityksiä ja aloittavia yrityksiä jne. Jos maa/alue on alikehittynyt ja tavoitteena on, että se saa muut kiinni kehityksessä, toisistaan erillään hallinnoitavien alakohtaisten politiikkojen, kuten liikenne- tai ympäristöinfrastruktuuripolitiikan, toteuttaminen ei vaikuta merkittävästi maan/alueen kokonaiskehitykseen¹. Hajanainen lähestymistapa voi johtaa päällekkäisiin tai jopa vastakkaisiin politiikkoihin, ristiriitaisiin julkisiin toimenpiteisiin ja voimavarojen päällekkäisyyteen. Tämä heikentää julkisten toimien alueellista tehokkuutta ja kansallista vaikutusta².

EU:n koheesio politiikan yhteydessä tämä tarkoittaa, että nykyinen suunnittelu- ja toteutusjärjestelmä, jossa kootaan yhteen inhimillisten voimavarojen, yritysten – erityisesti pk-yritysten – infrastruktuurin jne. kehittämistä koskevat politiikat (ja niiden rahoitus), on tarkoituksenmukainen autettaessa alueita kuroma kiinni välimatkaa muihin alueisiin. Mikään näistä politiikoista ei yksinään tuottaisi yhtä hyvää tulosta kuin politiikat nyt yhdessä tuottavat integroidun suunnittelu- ja toteutusjärjestelmän puitteissa. Rakennerahastojen ja koheesiorahaston suunnittelun ja toteutuksen yhdessä pitäminen ja niiden parempi integrointi maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon ja Euroopan kalatalousrahastoon on ratkaiseva tekijä, jolla jälkeenyäneiden alueiden mahdollisuudet saadaan käyttöön.

Synergiaetujen saaminen ja koordinointi eivät edellytä samojen ratkaisujen soveltamista kaikkiin. Sen sijaan ne edellyttävät tiivistä strategista koordinointia välineiden, politiikkojen ja toimijoiden välillä, jotta voidaan tuottaa huolellisesti suunniteltuja toimia ja ohjelmia, joissa otetaan huomioon kunkin alueen erityiset ominaisuudet ja suhteelliset edut tai erikoispiirteet, kun alueita tarkastellaan yhdenmisen, paikkaan perustuvan lähestymistavan mukaisesti³.

---

¹ OECD:n julkaisu Regions matter: economic recovery, innovation and sustainable growth (alueilla on merkitystä; talouden elpyminen, innovaatio ja kestävä kasvu), 2009, s. 125.

² Kuten edellä.

³ Tutkimus Applied Research Project of EDORA -European Development Opportunities for Rural Areas (EDORA:n soveltava tutkimushanke), joka tehtiin ESPON:n 2013 yhteydessä, heinäkuu 2010, osa B, s. 48.

*****

Edellä esitetyn perusteella esittelijä on sitä mieltä, että olemme hitaasti selviämässä finanssi- ja talouskriisin seurauksista, ja tilanne on vaikea. Meillä on nyt tilaisuus käyttää lähestyvien seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevien neuvottelujen aikaa lisätäksemme EU:n rahastoista ja ohjelmista saatavia synergiaetuja **toteuttamalla entistäkin kauaskantoisempi koordinointimekanismi**. Nykyiset strategiset suuntaviivat on saatettava strategisen suunnittelun uudelle tasolle. On saatava aikaan yksi strategiakehys, ja EU:n koheesiopolitiikan välineiden yleistä kehystä on täydennettävä lisäämällä yhteyksiä muihin EU:hun liittyviin ohjelmiin.